

eller i en særlig billedfortegnelse bag på bogens titelblad eller under indholdsfortegnelsen.

Det er vanskeligt at formulere en bestemmelse vedrørende navngivelseskravet, der dækker alle i praksis forekommende muligheder. Man er nødsaget til, på samme måde som sket i forslaget til ophavsretsloven, at henvise til, hvad der må anses for at være god skik. Heri ligger, at navnet skal anføres, når dette efter en almindelig opfattelse må regnes for stemmende med rimelig og hæderlig handlemåde. Den omstændighed at der på et givet område ikke findes nogen almindelig fulgt sædvane, udelukker i og for sig ikke, at fotografen efter § 2 kan have krav på navngivelse. Det er imidlertid klart, at der forekommer talrige tilfælde, navnlig hvor det drejer sig om billeder uden særlig individualitet, hvor en angivelse af fotografens navn ikke med rimelighed kan kræves. Med hensyn til anbringelsesmåden vil den af forlæggerforeningen skitserede i almindelighed være at anse som tilstrækkelig, i hvert fald hvor det drejer sig om et almindeligt illustreret værk og ikke et værk, hvis særlige formål er at vise forskellige fotografers fotografiske præstationer.

I stk. 2 bestemmes, at fotografen kan modsætte sig, at billedet ændres eller vises offentligt på en måde, der er krænkende for hans anseelse.

Efter forslaget til ophavsretslov § 3, der udgør forbilledet for nærværende bestemmelse, kan ophavsmanden kun give afkald på sin *droit moral*, når det gælder en efter art og omfang begrænset brug af værket. Man har ikke anset det for nødvendigt at overføre denne regel til fotografifloven.

Til § 3.

Den her foreslåede formodningsregel svarer til § 7, stk. 1, i forslaget til lov om ophavsret. Efter reglen skal dog foruden navn og alment kendt signatur også angivelsen af firma kunne afgive formodning for, hvem der skal anses for fotograf. Dette skyldes det rent faktiske forhold, at fotografisk virksomhed ofte drives som erhverv og derfor under et firmanavn.

Fra forskellig side har det været ønsket, at der skulle gives detaljerede lovregler for forholdet mellem personalet og virksomheden, for så vidt angår den fotografiske ret til de fotografier, der optages i virksomheden. Man har imidlertid fundet, at forholdene i de forskellige virksomheder (fotografiske atelierer, bladforetagender o. s. v.) er for forskellige til, at generelle regler med udbytte lader sig opstille, men at disse spørgsmål bør reguleres gennem aftaler, praksis og sædvane.

Til § 4.

Lovforslaget indeholder flere regler, der giver ret til under visse omstændigheder at gengive fotografiske billeder uden fotografens samtykke, jfr. § 5 og de følgende paragraffer, og det er her i flere tilfælde opstillet som en betingelse for, at denne ret kan udøves, at det drejer sig om fotografiske billeder, der er offentliggjort. I § 4 er der med henblik herpå optaget en definition af begrebet offentliggørelse gående ud på, at et fotografisk billede skal betragtes som offentliggjort, når det lovligt er gjort tilgængeligt for almenheden. Som regel forudsættes altså fotografens samtykke til foranstaltningen. Som eksempel på offentliggørelse nævnes i lovteksten, at billedet udgives eller udstilles. Et andet i praksis vigtigt tilfælde foreligger, når fotografiet overdrages til et for offentligheden tilgængeligt billedarkiv.

Bestemmelsen findes ikke i udkastet af 1951.

Til § 5.

Denne bestemmelse, der handler om adgangen til at fremstille eksemplarer af fotografiske billeder til privat brug, svarer til § 11, stk. 1 i forslaget til lov om ophavsret. Dog er det ikke opstillet som nogen betingelse for kopieringsadgangen, at billedet er offentliggjort. For fotografers vedkommende er offentliggørelse ikke noget så normalt og regelmæssigt forekommende som for litterære værkers vedkommende, og en indskrænkning af den private kopieringsadgang til kun at gælde offentliggjorte billeder ville begrænse denne for stærkt.

Fra fotografernes side er der fremført krav om, at en fri fremstilling af et fotografi til privat brug ikke må ske ved hjælp af en fotografisk erhvervsvirksomhed. Det forekommer hyppigt, at en kunde hos en anset fotograf bestiller en enkelt kopi og derefter lader et billigt atelier fremstille de aftryk, han har brug for. Ofte er resultatet i kvalitetsmæssig henseende ringe, således at fotografen lider skade både økonomisk og prestigemæssigt.

Man er klar over, at sådanne misbrug finder sted, og noget kunne tale for at give regler, der kunne hindre dem. Imidlertid er man meget tilbage fra at give en generel regel af den af fotografene foreslåede art, der ville omfatte både de i kunstnerisk henseende højt stående billeder og den store mængde af ganske almindelige billeder, for hvis kopiering reglen ville være en alvorlig hindring, og man har ikke anset det for muligt at opstille særlige regler for de mere fremragende fotografier. Man ønsker imidlertid at påpege, at misbrug af den nævnte art, for så vidt angår den prestige-mæssige side af sagen vil kunne rammes af nær-